

Vlaams
Parlement

vergadering **C292**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke
Kansen

van 25 juni 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over initiatieven ter ondersteuning van de huisvesting van psychiatrische patiënten en ex-patiënten – 2573 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Ann Brusseel aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de informatieverstrekking door immosites – 2611 (2014-2015)	6

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over initiatieven ter ondersteuning van de huisvesting van psychiatrische patiënten en ex-patiënten – 2573 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

Mevrouw An Christiaens (CD&V): Voorzitter, minister, u weet dat in Sint-Truiden, niet ver van waar ik woon, er een heel groot psychiatrisch centrum is met 700 bedden en een heel groot aanbod van beschut wonen, met 260 bewoners en ongeveer 130 woningen. De vraag is vanuit die sector aan mij gesignaleerd, daarom wil ik ze in deze commissie aan u stellen. Het betreft de huisvesting van psychiatrische patiënten en ex-patiënten in een ruimer kader. Het gaat om bewoners die na een verblijf in het kader van beschut wonen zelf op zoek moeten gaan naar huisvesting op de reguliere markt en daarbij op een aantal moeilijkheden stoten.

Eigen aan mensen uit beschut wonen – misschien kort door de bocht, maar laten we daar realistisch in zijn – is dat velen niet kunnen terugvallen op een sociaal netwerk, nog niet actief zijn op de arbeidsmarkt en financieel beperkt zijn tot een vervangingsinkomen. De lange wachtlijsten voor sociale woningen en woningen van sociale verhuurkantoren (SVK's) zorgen ervoor dat zij bij ontslag uit het initiatief beschut wonen niet onmiddellijk opnieuw gehuisvest kunnen worden. Een huursubsidie zou hiervoor een oplossing kunnen bieden, maar het probleem is dat mensen uit de groep die het beschut wonen verlaten, daar niet altijd op kunnen rekenen.

Ik heb in de schriftelijke versie van mijn vraag om uitleg de voorwaarden opgesomd. Ik ga die hier nu niet herhalen, iedereen kent wel de voorwaarden om een huursubsidie te kunnen krijgen. Maar zoals ik al zei, valt men in geval van beschut wonen niet onder die categorieën, toch in de meeste gevallen niet. De meerderheid van de bewoners die ontslagen worden uit een initiatief beschut wonen, voldoen niet aan de voorwaarden en kunnen dus niet van een huursubsidie genieten. Een betaalbare woning is nochtans cruciaal voor de maatschappelijke integratie van deze mensen, daar zijn we het allemaal over eens.

Een bijkomend probleem is de terugkeerproblematiek. Laten we ervan uitgaan dat een ex-psychiatrische patiënt wel een huursubsidie heeft ontvangen, maar hij hervalt, wat jammer genoeg vaak voorkomt. Vaak is een opname in de psychiatrie niet eenmalig maar na verloop van tijd hervalt men wel eens. Indien men dan opnieuw op de reguliere markt terechtkomt als men niet meer in de psychiatrie verblijft, dan heeft men al eens het voordeel van huursubsidie genoten en heeft men er per definitie geen recht meer op.

Deze problematiek is zeker niet nieuw, maar ik zei al in mijn inleiding dat het me vanuit de sector nog eens werd gesignaleerd. Tijdens de vorige legislatuur heeft uw voorgangster beslist om in het kader van sociaal wonen met een versnelde toewijzing te werken, zodat mensen die uit beschut wonen komen een versnelde toewijzing zouden kunnen krijgen in het kader van een sociale huurwoning. Dat was natuurlijk een nobel initiatief en dat helpt zeker, maar het lost natuurlijk niet alle problemen op. Er zijn sowieso de wachtlijsten. Indien er een versnelde toewijzing is voor die bepaalde groep, dan worden de wachtlijsten voor de andere mensen nog langer.

Het is bovendien niet nuttig om te werken met toewijzing naar een sociale woning, want dan ontstaat een concentratie. Ik verwijs als voorbeeld naar Sint-Truiden, waar

men heel veel psychiatrische patiënten heeft. Als men daar gaat naar de snellere toewijzing naar het sociaal wonen, dan krijgt men een concentratie in de sociale woningen van psychiatrische patiënten. Tijdens de vorige legislatuur is er ook een positief initiatief opgestart van een aantal projecten Wonen-Welzijn die in een regelluw kader de integratie van psychiatrische patiënten opnemen.

Minister, u kent het probleem ongetwijfeld. Hebt u bepaalde initiatieven voor ogen om die huursubsidie te vergemakkelijken voor mensen die uit beschut wonen komen of voor ex-psychiatrische patiënten? Worden er ook initiatieven genomen rond sociale huisvesting? Op welke manier zult u de resultaten van de proefprojecten Wonen-Welzijn in uw beleid in het kader van integratie van deze zwakke doelgroep opnemen?

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

De heer Björn Anseeuw (N-VA): Voorzitter, ik ondersteun de bekommernis van de vorige spreker. Het gaat om een zeer kwetsbare groep. Het gaat ook om een groep waarvoor wonen niet vanzelfsprekend is. Ook in het kader van een ontslagvoorbereiding is dat zeker een belangrijk aandachtspunt.

Ik denk tegelijk dat als de minister een afweging maakt van welke maatregelen er eventueel nog zouden kunnen worden genomen om de toegankelijkheid van een goede en betaalbare woning voor die kwetsbare groep meer te verzekeren dan vandaag, dat het belangrijk is dat dat niet los wordt gezien van heel wat andere maatregelen en mogelijkheden die er vandaag al zijn om bijvoorbeeld naar die specifieke doelgroep de garantie te geven op een goede betaalbare woning. Ik denk bijvoorbeeld aan een aantal steden en gemeenten die al met een lokaal toewijzingsreglement werken, en specifiek ook voor die doelgroep voorrangregels hebben ingebouwd, die blijkbaar ook wel een verschil maken. Als we iets meer kunnen doen, dan zal niemand daar tegen zijn, maar mijn pleidooi is dat we dat niet los mogen zien van de mogelijkheden die er vandaag al zijn, al was het maar omdat de bomen niet tot in de hemel groeien en omdat er naast de huursubsidie nog heel wat andere mogelijkheden zijn om specifiek voor die doelgroep een en ander te doen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Minister, de projecten 'Welzijn-Wonen' kwamen al aan bod. Dat is in de commissie Welzijn ook al een paar keer aan bod gekomen. Het zijn projecten die u samen beheert met de minister van Welzijn. Van de minister van Welzijn is er een engagement om die in principe voort te zetten, natuurlijk na een positieve evaluatie en indien nodig een bijsturing. Ik wou van u gewoon vragen of u hetzelfde engagement had dat, zolang er geen negatieve evaluaties zijn, of mits bijstellingen, die projecten worden voortgezet en verder worden gefinancierd.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Christiaens, uw vraag is terecht. Ik denk dat er toch wel een onderscheid moet worden gemaakt tussen psychiatrische patiënten enerzijds en ex-psychiatrische patiënten anderzijds. Psychiatrische patiënten horen in een andere context gehuisvest te worden. Ex-psychiatrische patiënten is nog een ander paar mouwen.

U weet zeer goed wat de definitie is om in aanmerking te komen voor een huursubsidie. Je moet bijvoorbeeld komen uit een pand dat ongeschikt is, onbewoonbaar is of iets dergelijks. Dan krijg je een subsidie om naar een meer leefbaar pand te gaan. Mensen die uit een project beschut wonen komen, kunnen niet op basis daarvan een huursubsidie krijgen omdat je veel kunt zeggen van beschut wonen, behalve dat het geen aangepaste, geen geschikte of geen bewoonbare woning was.

Dezelfde vraag is gesteld door mevrouw Schryvers in de commissie van 12 januari 2012, dus tijdens de vorige legislatuur, die dezelfde problematiek heeft aangekaart, en zeer terecht. De vorige minister heeft dan gezegd dat ze de problematiek onderschrijft maar dat een uitbreiding van het stelsel van huursubsidie, puur vanwege de definitie maar ook vanwege de budgettaire krapte die er toch wel is, niet mogelijk is.

Ik wil er wel op wijzen dat er nog altijd zo iets bestaat als een installatiepremie die je kunt krijgen van het OCMW. Het OCMW voert eerst een middelentoets uit om te kijken of je zelf niet financieel bij machte bent om toch in je eigen huisvesting te voorzien. Een installatiepremie is eigenlijk een vorm van huursubsidie. Het is gewoon een andere definitie, maar het komt er wel op neer. Bijvoorbeeld mensen die vanuit een project beschut wonen komen en op zelfstandige basis willen gaan wonen, kunnen van het OCMW, als ze daarvoor in aanmerking komen, een installatiepremie krijgen, mits de middelentoets die het OCMW verplicht is om te doen.

U vraagt welke andere initiatieven ik neem om de huisvesting van deze doelgroep te faciliteren, zoals de toegang tot sociale huisvesting. U hebt het zelf al aangehaald, en het was een correcte weergave van de situatie, dat mijn voorgangster ervoor heeft gezorgd dat er bepaalde prioritaire doelgroepen werden afgebakend in het kaderbesluit Sociale Huur. Dat neemt niet weg dat lokale besturen zelf ook een lokaal toewijzingsreglement kunnen nemen, waarbij er nog andere voorwaarden worden opgelegd. Het is wel degelijk zo dat er in de sociale huisvesting een voorrang is voor zeer specifieke doelgroepen en dat deze doelgroep er ook onder kan vallen, met dien verstande dat dat altijd gepaard gaat met een begeleiding.

Vanuit mijn bevoegdheid Wonen zorg ik dan voor de huisvesting, bijvoorbeeld in de sociale huisvesting, van een ex-psychiatrische patiënt die al dan niet vanuit een project beschut wonen komt. Het is dan aan minister Vandeurzen om in begeleiding te voorzien. Via de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) en dergelijke meer wordt ook heel veel gedaan vanuit de lokale besturen zelf die ook investeren in CAW's om in de begeleiding van die mensen te voorzien. Het zou onverstandig zijn om die mensen aan hun lot over te laten in een sociale woning of in een private woning: hier is begeleiding nog altijd op zijn plaats. De samenwerking loopt perfect tussen mij en minister Vandeurzen, wat zijn verantwoordelijkheid betreft qua begeleiding.

U weet dat er binnen de sociale huisvesting twee toewijzingsystemen bestaan. De sociale huisvestingsmaatschappijen wijzen hun sociale woning in principe toe volgens de chronologie van de wachtlijst, met dien verstande dat er binnen het kaderbesluit Sociale Huur wel degelijk prioritaire doelgroepen zijn bepaald, maar SVK's passen een puntensysteem op basis van de woonnood toe. Over SVK's is hier weinig gezegd, maar dat is een belangrijke actor in het kunnen huisvesten van deze belangrijke doelgroep. Een SVK bijvoorbeeld houdt rekening met de woonnood en ook met het aspect of er een dreigende dakloosheid is, wat veel voorkomt in de groep die u terecht aanhaalt. Ook de woningkwaliteit van de huidige woning en dergelijke wordt meegenomen als er een toewijzing is via een SVK.

Onder de categorie dreigende dakloosheid worden ook mensen begrepen die een instelling moeten verlaten en geen woonrecht meer hebben elders. Zo krijgen ze dus ook het hoogste puntenaantal binnen een SVK zodat ze redelijk snel via een SVK een woning kunnen krijgen.

De toewijzing via een sociale huisvestingsmaatschappij heb ik u daarnet al een beetje uitgelegd. Artikel 278 van het kaderbesluit Sociale Huur voorziet in de mogelijkheid om een of meer doelgroepen af te bakenen en er voorrang aan te verlenen, zo ook de doelgroep die u in uw vraag hebt aangehaald. Maar dan blijft de begeleiding ook onontbeerlijk om die huisvesting te kunnen doen lukken.

Wat betreft de projecten 'Wonen-Welzijn', zijn er in 2011 elf experimentele projecten opgezet tussen Wonen en Welzijn. Die worden nu geëvalueerd. Ik heb in mijn beleidsnota en bij andere vragen die in deze commissie aan bod zijn gekomen, heel duidelijk gezegd dat ik deze projecten absoluut samen met minister Vandeurzen, als de evaluatie positief is, wil voortzetten. Het is zo dat vanuit Wonen mijn bijdrage eerder gaat over de infrastructuur, terwijl alle andere randvoorwaarden, begeleiding en dergelijke meer, tot de bevoegdheid van collega Vandeurzen horen, maar dat was ook zo in de elf experimentele projecten. Ik ga dat samen met minister Vandeurzen voortzetten, als de evaluatie positief blijkt te zijn. Ik heb toch geen indicaties gekregen dat dat niet het geval zou zijn.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

Mevrouw An Christiaens (CD&V): Minister, dank u wel voor uw uitgebreid antwoord. Het klopt natuurlijk, ik heb het ook in de vraag geschetst, dat een aantal maatregelen vorige legislatuur zijn genomen ten aanzien van die doelgroep. Maar wij krijgen vanuit de sector en vanuit de doelgroep de opmerking dat het niet voldoende is. U erkent ook dat het waarschijnlijk niet echt voldoende is. Er moet een afweging worden gemaakt van alle maatregelen, zoals collega Anseeuw zei. Maar enkel en alleen met de versnelde toewijzing naar de sociale huur, zitten we te beperkt, altijd en alleen maar in dezelfde sector. Het gaat ook maar over 6 procent SVK's. Dat is zeker ook een interessant instrument, maar daar is het aanbod nog beperkter. Ik ben er toch voorstander van en ik wil ervoor pleiten om de voorwaarden voor de huursubsidie aan te passen aan deze heel zwakke doelgroep.

Er is nog een bijkomend probleem, dat is u misschien ontgaan, namelijk met de ex-psiatrie patiënten. Laten we ervan uitgaan dat ze op een bepaald moment in aanmerking komen voor een huursubsidie en ze hervallen en worden weer opgenomen, wat vaak gebeurt, dan komen ze vervolgens sowieso niet meer in aanmerking voor een huursubsidie omdat er een aantal jaren tussen moet zijn. Het is eigen aan die mensen dat ze in een bepaalde periode in hun leven jammer genoeg een aantal keren worden opgenomen.

Het is een beperking in de wetgeving dat men voor die mensen dezelfde timing oplegt. Ik zou u willen vragen om dit nog eens te onderzoeken.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Zoals in de beleidsnota Wonen staat, wordt het opgenomen in de evaluatie over het Huursubsidiebesluit. Het is inderdaad een doelgroep die misschien een beetje meer onder de loep moet worden genomen, maar er zijn ook nog andere kwetsbare doelgroepen. We zullen het zeker opnemen in de evaluatie om na te gaan hoe we dit eventueel kunnen aanpassen. U zegt dat deze mensen vaak hervallen. Dat klopt ook wel, maar ik heb ook uitgelegd dat je dan via het OCMW recht kunt hebben op een installatiepremie wat eigenlijk ook een vorm van huursubsidie is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ann Brusseel aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de informatieverstrekking door imposables – 2611 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, op woensdag 17 juni kopte de krant Het Laatste Nieuws met 'Immosite verkapt hoe rijk en gekleurd de burens zijn'. Volgens het artikel biedt de immosite Realo bijzondere informatie aangaande buurtbewoners van woningen die ze te koop of te huur aanprijzen. Het betreft het zogenaamd sociaal profiel van de buurt: demografische gegevens, de aanwezigheid van nutsvoorzieningen maar ook informatie over de scholingsgraad van de buurtbewoners, hun inkomen en hun etnische achtergrond. Bovendien geeft Realo ook een schattingsprijs voor woningen die niet te koop staan. Het is een geheel van elementen waarvan het ene deel redelijk neutraal is en perfect te legitimeren is dat die informatie wordt gegeven, en het andere deel voor wel wat discussie kan zorgen.

Deze zaken – scholingsgraad, inkomen en etnische achtergrond – alarmeerden het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR). Het centrum vreest dat het zogeheten sociaal profiel de discriminatie kan bevorderen en beroept zich op een vonnis van 2006 waarin een verkoper veroordeeld werd voor het publiceren van een krantenadvertentie waarin stond dat een appartement te koop was in een 'migrantenvrij gebouw'.

Ook de ondervoorzitter van het Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars (BIV) noemt het gebruik van de buurtstatistiek over multiculturaliteit, gemiddeld inkomen en werkloosheid stigmatiserend. Hij sprak wel over een aantal andere elementen als zijnde een verfrissende aanpak in de sector, maar over deze laatste elementen was hij duidelijk. Bijkomend feit is ook dat we niet goed weten welke definities worden gehanteerd wanneer wordt gesproken over migranten of allochtonen in de buurt.

De immosite baseert zich naar eigen zeggen op verzamelde data van de overheid en gaat ervan uit dat ze geen wetten overtreden. De Privacycommissie zou hebben bevestigd aan de krant dat ze in de huidige aanpak geen schending van de privacy zien. De staatssecretaris voor Privacy heeft dit nogmaals laten onderzoeken.

Minister, waar komen de data van de website vandaan? Werden de data rechtmatig verkregen en mogen ze voor dit doel worden gebruikt? Vindt u dat er advies aan het CGKR moet worden gevraagd?

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, het is de laatste tijd ten overvloede aangeduid dat discriminatie, vooral op de private huurmarkt, inderdaad een probleem is. Het is gebleken uit verschillende studies. Ik zag gisteren toevallig op televisie een fragment uit Volt waarbij de reporter zelf ondervond dat die discriminatie vandaag welig tiert, maar ook dat het perfect mogelijk is om aan immokantoren te vragen om een huurder te zoeken die niet van vreemde origine is.

Men kan perfect aan een immokantoor vragen om een kandidaat-huurder uit te sluiten om zijn etnische afkomst.

Minister, u bent niet alleen minister van Wonen maar ook van Gelijke Kansen. Sinds de zesde staatshervorming bent u bevoegd voor de private huurmarkt. Ik denk dat iedereen het ermee eens is dat discriminatie op de private huurmarkt niet alleen de gelijke kansen van mensen sterk beperkt, maar ook het basisrecht op wonen sterk inperkt.

Minister, wat gaat u doen aan de problematiek van discriminatie op de private huurmarkt? Welke timing stelt u voorop?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Brusseel, alle data die er zijn, geven vooral de gebruikers van die website de mogelijkheid om te zoeken op leeftijd, beroep, scholen in de buurt enzovoort. Het gaat wel breder dan de voorbeelden die u hebt aangehaald. U vraagt waar de data vandaan komen. Mijn federale collega De Croo heeft letterlijk gezegd: "We mogen niet bang zijn van open data." Het gaat om data die door de overheid zelf publiek zijn gemaakt in het kader van het opendatabeleid. Mijn collega De Croo zegt ook dat we niet al die waardevolle informatie voor onszelf moeten houden, maar ook moeten kunnen delen met de burgers.

Realo heeft dus al deze informatie en al deze data verzameld op een website, zonder meer. Sta me toe om te zeggen dat het mijn persoonlijke mening is dat de gebruiker van die website al dan niet discrimineert. De website stelt data ter beschikking: hoeveel groen is er in de omgeving, welke scholen zijn er, wat is het inkomen van de buurtbewoners, hebben ze al dan niet een allochtone achtergrond, wat is hun leeftijd? Men zou als gebruiker van die website positief kunnen discrimineren: er wonen veel oude mensen en ik ben zelf ook al op leeftijd en ik zou daar heel graag gaan wonen. Het gaat niet zozeer om de website op zich die in de fout is gegaan – zij hebben gewoon gebruikgemaakt van alle open data die door zowel de Vlaamse als de federale overheid ter beschikking is gesteld –, maar wel om de gebruiker die al dan niet gaat discrimineren.

De data werden rechtmatig verkregen en mogen voor dit doel worden gebruikt. U hebt zelf ook al gezegd dat de Privacycommissie geen probleem ziet in het feit dat die data worden gebruikt. Ik ben ook van mening dat wij als overheid heel veel belangrijke data en gegevens verzamelen en dat het niet zo goed zou zijn om die niet ter beschikking te stellen van de burgers. Collega De Croo treedt mij daarin bij.

Er zijn een aantal raakvlakken met federale bevoegdheden zoals Consumentenzaken. Dit valt ook onder de bevoegdheid Consumentenzaken maar ook onder de bevoegdheid van staatssecretaris Tommelein die bezig is met Privacy. U hebt zelf gezegd dat de heer Tommelein momenteel een onderzoek heeft gevraagd aan de Privacycommissie om na te gaan of de data die Realo gebruikt en publiceert, rechtmatig worden gebruikt. Het is in mijn ogen louter een gebruik van data en de gebruiker die al dan niet wil discrimineren. Ik keur dat niet goed, voor alle duidelijkheid. Het is niet de website op zich die kan worden beticht van discriminatie.

U vraagt of ik vind dat het advies van het CGKR moet worden gevraagd. Dat is een federale bevoegdheid. Het Interfederaal Gelijkekansencentrum onderzoekt momenteel of de website indruist tegen de non-discriminatie wetgeving. Belangrijk is dat zij naast het strikt juridische aspect ook aandacht hebben voor het diversiteitsaspect. Afhankelijk van het resultaat van dit onderzoek zal het Interfederaal Gelijkekansencentrum een overleg plannen met Realo, eventueel in samenspraak met de Privacycommissie.

Mevrouw Brusseel, ik onderschrijf uw betoog, maar ik meen dat we vooral naar de verantwoordelijkheid van de burgers moeten kijken die deze data raadplegen en consulteren en daar zelf persoonlijke conclusies aan verbinden. Het is een goede zaak dat zoveel mogelijk data worden vrijgegeven. Ook op de website van GIS-Vlaanderen (Geografisch Informatiesysteem Vlaanderen) kun je volgens criteria zoeken.

Het is een goede zaak maar vooral een verantwoordelijkheid van de individuele burger om te weten wat hij of zij met die geraadpleegde data gaat doen.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Minister, u hebt gezegd dat het over meer data gaat dan die ik opsom. Ik denk dat ik gezegd heb demografische gegevens. Ik bedoelde daar uiteraard alle details mee, maar ik wou niet te uitvoerig zijn in mijn introductie.

De stelling van Alexander De Croo heb ik uiteraard gelezen. Ik lees uiteraard wat mijn goede vriend Alexander daarover schrijft en ik heb zijn heel kort citaat gezien over open data. Ik heb er ook met een aantal mensen over gediscussieerd, want het is echt wel voer voor discussie. Je kunt je niet zomaar daarover een mening vormen zonder een aantal zaken in ogenschouw te nemen.

Voor mij zijn open data geen kant-en-klare maaltijd. U zegt dat het goed is en dat het niet goed zou zijn om ze niet te publiceren. Ja, maar. Voor mij zijn een aantal voorwaarden wel belangrijk en dan heb ik het niet over wettelijke voorwaarden. Dat is nu net het probleem en dat is ook de moeilijkheid die u ervaart als minister van Gelijke Kansen. U kunt niet alles met een decreet regelen. U kunt empathie en respect niet bij decreet regelen. Daarom is de discussie over open data belangrijk. Mijn goede vriend Alexander leek meteen hoera te zeggen – misschien heeft hij dat niet gedaan, want het citaat was heel kort – want het zijn allemaal gegevens van de overheid. Mijn vraag is net met welk doel de overheid bepaalde gegevens heeft verzameld. Ik weet dat bepaalde statistieken over het inkomen van de ouders, over de thuistaal van kinderen, over het al dan niet krijgen van een studietoelage, publiek zijn. Als je ze opzoekt, zul je ze vinden. We hebben die in kaart laten brengen om een sociaal beleid in het onderwijs te kunnen voeren, niet om elke gebruiker te laten kiezen welke scholen niet goed genoeg zouden zijn. Ik haal specifiek het voorbeeld van de scholen aan omdat in het geval van onderwijs, men als individuele burger wel aan heel veel data kan komen, maar zonder context – en dat is een van de belangrijke voorwaarden waarover ik het wil hebben bij het gebruik van open data – en zonder nuance zou men misschien wel eens conclusies kunnen trekken die niet zo goed zijn voor de samenleving, die misschien wel tot discriminatie kunnen leiden. U kunt dan zeggen – en strikt genomen, hebt u geen ongelijk – dat het de gebruiker is die discrimineert. Dat is waar, maar daarom hebben we net een minister van Gelijke Kansen die ervoor moet zorgen dat, in de mate van het mogelijke, mensen dat zo weinig mogelijk zouden doen. Als bepaalde initiatieven dat makkelijker maken, dan hebben we een probleem en moeten we nagaan hoe we daarmee omgaan, zo voorzichtig mogelijk.

Het kan uiteraard niet de bedoeling zijn om open data op te doeken. Dat is ook niet mijn pleidooi. Ik heb ook niet gezegd dat Realo wetten overtreedt. Ik denk ook niet dat ze de wet overtreden.

Mijn bedenkingen zijn van morele aard. Dat is eigenlijk vaak zo in het Gelijkekansenbeleid. Een aanpak heeft een morele inslag. Daarom zijn mijn bezwaren ook wel van technische aard. Als je open data gebruikt, gebruik ze dan verstandig. Gebruik ze niet kant-en-klaar, want zo zou je aan het eind van de maaltijd wel eens te veel zout en suiker kunnen hebben gegeten en heb je jezelf iets wijsgemaakt, namelijk dat je gezond hebt gegeten. Dat is een probleem.

Die open data zijn een prima uitvinding. Het is niet aan de overheid om te zeggen wat u mag lezen en wat u niet mag lezen. U mag inderdaad zoveel mogelijk lezen, maar let wel op met uitvindingen die de allerbeste bedoelingen hebben. Alfred Nobel heeft het dynamiet uitgevonden en dat was niet met de bedoeling om oorlog te voeren.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp-a): Minister, u bent mijn vraag wellicht per ongelijk vergeten. Ik zal ze nog eens herhalen. We weten dat discriminatie vandaag vooral op de private huurmarkt een groot probleem is. U bent minister

van Wonen en van Gelijke Kansen. Sinds de zesde staats hervorming hebt u volheid van bevoegdheid en u bent ook bevoegd voor de private huurmarkt.

Minister, wanneer kunnen we initiatieven met betrekking tot de private huurmarkt verwachten, vooral rond discriminatie op de private huurmarkt? U kunt natuurlijk zeggen dat individuen een individuele verantwoordelijkheid hebben. Dat is waar, maar het is de taak van het beleid – en daarvoor is er een beleid en is er een regering – om ongewenst gedrag van individuen bij te sturen en te sanctioneren waar nodig.

Minister, wat stelt u in het vooruitzicht?

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

De heer Björn Anseeuw (N-VA): Ik wil kort reageren op het pleidooi van mevrouw Brussee. Ik begrijp niet heel goed wat haar pleidooi nu eigenlijk is.

Ik denk dat open data inderdaad een zegen zijn. Het hangt van de gebruiker af wat hij er al dan niet mee doet. Ofwel zijn we voor open data, ofwel zijn we er niet voor, maar het is me niet helemaal duidelijk wat u eigenlijk wilt. Zeker als liberaal vond ik uw pleidooi bevreedend en ik hoorde toch wel wat betutteling doorsijpelen als u het over open data hebt.

Voor mij is het inderdaad de verantwoordelijkheid van de gebruiker. We moeten die niet alleen verantwoordelijkheid geven maar we moeten ook vertrouwen hebben in de meeste gebruikers van open data. Ik behoed mij voor enige betutteling bij het gebruik en beschikbaar stellen van open data.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Brussee, de data die nu zijn samengevoegd in een databank van een impositie, staan ook allemaal online bij de verschillende administraties en instellingen. Men heeft nu veel data op één hoop gegooid, maar dat gebeurt bijvoorbeeld ook bij de Stadsmonitor. Als je de Stadsmonitor bekijkt, kun je net dezelfde conclusies trekken als u nu doet. Dat kan perfect. Je kunt er ook in vinden waar de scholen zijn, waar de mensen met de hoogste inkomens wonen enzovoort. De Stadsmonitor is door de dertien centrumsteden onthaald als een zeer goed instrument om een goed woonbeleid te kunnen ontwikkelen.

Wat natuurlijk wel belangrijk is – en ik hoop dat u mij daarin steunt –, is dat het ook aan de administratie, de agentschappen en de instellingen zelf is om te bepalen of die data op een goede manier worden gebruikt. Die evaluatie ligt in handen van de betrokken agentschappen en administraties die moeten oordelen of de data rechtsgeldig worden gebruikt of op een manier die niet door de beugel kan.

Mevrouw Hostekint, op vragen over discriminatie op de huurmarkt moeten we ongeveer om de drie weken in deze commissie hetzelfde antwoord geven. Ik heb al heel duidelijk gezegd dat we het opnemen in de huurwetgeving en dat er wel enige mogelijkheden zijn om deze problematiek – die ik nooit ontkend heb – aan te pakken. Ik dacht dat de meeste commissieleden het ermee eens waren dat het een goede zaak was om dit op te nemen bij de evaluatie van de huurwetgeving.

De voorzitter: Mevrouw Brussee heeft het woord.

Mevrouw Ann Brussee (Open Vld): Die Stadsmonitor is inderdaad een goede zaak. Ik zei ook dat de overheid data verzamelt met een bepaald doel. Daar gaat het om: welk doel? Voor mij is dat een essentiële vraag. Welke doelstelling is er en welke overige informatie is er die alles in een perspectief plaatst?

De centrumsteden die gebruikmaken van de Stadsmonitor hebben daar veel aan. Ze zijn blij dat het er is omdat ze hun beleid op kunnen stoeien. Dat is dan onderbouwd beleid en dat is prima. Daarover hoort u mij niet klagen.

U hoort mij niet klagen over het feit dat al die zaken beschikbaar zijn, want ik heb niets tegen open data. Ik heb alleen in eerste instantie een genuanceerd verhaal willen brengen. In tweede instantie heb ik een morele bedenking willen maken. Ik begrijp niet dat dit zo cryptisch is voor de heer Anseeuw of dat het niet liberaal zou zijn volgens de heer Anseeuw. Niet alles is heel erg zwart-wit. Je bent niet 100 procent voor iets of 100 procent tegen iets. Mocht het zo simpel zijn, dan hadden we wellicht geen parlement nodig.

Je moet dingen nu eenmaal in een perspectief plaatsen. Als een privéspeler met commerciële doeleinden een koppeling maakt tussen goedkope panden en het feit dat er veel migranten in een buurt wonen, dan betekent dat wel iets. Dan betekent dat ook iets voor die mensen die dat zien. Wat ik aan u vraag als liberaal, is niet dat open data zouden worden afgeschaft – verre van –, maar dat ze goed zouden worden gebruikt. Wat ik nog meer aan u zou willen vragen, is om eens in de schoenen te gaan staan van die migrant die Realo ziet en hoe die migrant zich voelt. Je klimt op de sociale ladder. Je doet er moeite voor, zoals bepaalde politieke partijen dat van u vragen. Je neemt je verantwoordelijkheid. Maar wat stel je vast? Dat je uiteindelijk altijd de migrant zult blijven, want dat je altijd zo bestempeld zult worden, wat je ook doet en waar je ook woont. Dus vraag ik aan deze commissie empathie en een morele bedenking in plaats van louter na te gaan of dit wettelijk kan of niet. Dat is een andere kwestie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.